

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2023/1525**z dnia 20 lipca 2023 r.****w sprawie wspierania produkcji amunicji (ASAP)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 i art. 173 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie wystawiła europejski przemysł obronny i rynek wyposażenia obronnego na próbę i ujawniła szereg braków, które osłabiają ich zdolność do zaspokojenia w wymagany, bezpieczny i terminowy sposób pilnych potrzeb państw członkowskich w zakresie produktów związanych z obronnością i systemów obrony, takich jak amunicja i pociski, przy uwzględnieniu wysokiego wskaźnika zużycia tych produktów oraz systemów podczas konfliktu o dużej intensywności.
- (2) Od dnia 24 lutego 2022 r. Unia i jej państwa członkowskie stale intensyfikują wysiłki, aby pomóc w zaspokojeniu pilnych potrzeb obronnych Ukrainy. Ponadto w tym kontekście, w obliczu rosnącej niestabilności, strategicznej konkurencji i zagrożeń dla bezpieczeństwa, szefowie państw lub rządów Unii zebrani w dniu 11 marca 2022 r. w Wersalu postanowili przyjąć większą odpowiedzialność za bezpieczeństwo Unii i podjąć dalsze zdecydowane kroki w kierunku budowania suwerenności Europy. Zobowiązali się oni do „wzmocnienia europejskiego potencjału obronnego” oraz uzgodnili zwiększenie wydatków na obronę, zacieśnienie współpracy poprzez wspólne projekty i wspólne zamówienia dotyczące potencjału obronnego, wyeliminowanie braków, pobudzenie innowacji oraz wzmocnienie i rozwój przemysłu obronnego Unii. W dniu 21 marca 2022 r. Rada przyjęła „Strategiczny kompas na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa i obrony Unii w następnym dziesięcioleciu” (zwany dalej „Strategicznym kompasem”), a następnie Rada Europejska zatwierdziła go w dniu 24 marca 2022 r. Strategiczny kompas uwypukla potrzebę zwiększenia wydatków na obronność i wzmoczonych inwestycji w potencjał, zarówno na poziomie Unii, jak i krajowym.
- (3) W dniu 18 maja 2022 r. Komisja i Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa zaprezentowali wspólny komunikat zatytułowany „Analiza luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalsze działania”, podkreślając istnienie w Unii luk w obronności w zakresie finansów, przemysłu i możliwości. W dniu 19 lipca 2022 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia aktu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia, którego celem jest wspieranie współpracy między państwami członkowskimi na etapie udzielania zamówień w celu wypełnienia, w drodze współdziałania, najpilniejszych i najpoważniejszych luk, zwłaszcza tych powstałych w wyniku reakcji na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Akt na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia przyczyni się do wzmocnienia wspólnych zamówień w dziedzinie obronności oraz, poprzez powiązane finansowanie unijne, do wzmocnienia unijnych zdolności przemysłowych i do dostosowania unijnego przemysłu obronnego do strukturalnych zmian rynkowych wynikających ze zwiększonego popytu spowodowanego nowymi wyzwaniem, takimi jak powrót konfliktu o dużej intensywności.
- (4) W świetle sytuacji na Ukrainie i jej pilnych potrzeb obronnych, w szczególności w odniesieniu do amunicji, Rada w dniu 20 marca 2023 r. uzgodniła trójtorowe podejście, którego celem jest dostarczenie Ukrainie miliona sztuk amunicji w ramach wspólnych wysiłków w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Postanowiła ona pilnie dostarczyć Ukrainie amunicję ziemia-ziemia i amunicję artyleryjską oraz, na wniosek, pociski z istniejących zapasów lub zapewnić zmianę priorytetów w odniesieniu do bieżących zleceń. Wezwała ona ponadto państwa członkowskie do wspólnego zamawiania amunicji i, w razie potrzeby, pocisków od europejskiego przemysłu obronnego (i Norwegii) w kontekście bieżącego projektu Europejskiej Agencji Obrony (EDA) lub w ramach uzupełniających projektów zakupowych prowadzonych przez państwa członkowskie, w celu uzupełnienia zapasów, przy jednoczesnym umożliwieniu dal-

⁽¹⁾ Opinia z dnia 14 czerwca 2023 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 lipca 2023 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 20 lipca 2023 r.

szego wspierania Ukrainy. Aby wesprzeć te starania, Rada uzgodniła uruchomienie odpowiednich środków finansowych, w tym za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (EPF). Rada zwróciła się również do Komisji o przedstawienie konkretnych propozycji mających na celu pilne wsparcie zwiększenia zdolności produkcyjnej europejskiego przemysłu obronnego, zabezpieczenie łańcuchów dostaw, usprawnienie procedur zamówień, zarządzenie niedoborom mocy produkcyjnych i propagowanie inwestycji, w tym, w stosownych przypadkach, poprzez uruchomienie środków z budżetu Unii. Takie propagowanie inwestycji ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, aby potrzeby Unii w zakresie bezpieczeństwa zostały odpowiednio zabezpieczone przez cały czas, a unijny przemysł obronny i rynek wewnętrzny były dostosowane do obecnych wyzwań. Te trzy powiązane ze sobą tory działań należy realizować równolegle i w sposób skoordynowany. Aby zagwarantować odpowiednią realizację tych trzech torów działań, organizowane będą również regularne spotkania na szczeblu krajowych dyrektorów ds. uzbrojenia z Grupą Zadaniową ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności (w której skład wchodzi przedstawiciele Komisji, Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ), oraz EDA) w celu oceny potrzeb i możliwości przemysłowych, a także zapewnienia niezbędnej ścisłej koordynacji.

- (5) W dniu 13 kwietnia 2023 r. Rada przyjęła środek pomocy w ramach EPF o wartości 1 mld EUR w celu wsparcia ukraińskich sił zbrojnych, umożliwiającą rekompensowanie państwom członkowskim kosztu amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej, oraz ewentualnie pocisków, przekazanych Ukrainie z istniejących zapasów lub w wyniku zmiany priorytetów w realizacji bieżących zleceń w okresie od dnia 9 lutego do dnia 31 maja 2023 r. W odniesieniu do wspólnych zamówień dotychczas 24 państwa członkowskie razem z Norwegią podpisały porozumienie w sprawie projektu EDA dotyczące współdzielonych zamówień na amunicję.
- (6) Wspólne starania na rzecz umożliwienia państwom członkowskim uzupełnienia uszczuplonych zapasów oraz wsparcia Ukrainy mogą być skuteczne tylko wtedy, gdy po stronie podaży Unii możliwe będzie terminowe dostarczenie niezbędnych produktów związanych z obronnością. Jednak ze względu na gwałtowne wyczerpywanie się zapasów, produkcję w Unii prawie na maksymalnym poziomie w związku ze zleceniami od państw członkowskich lub państw trzecich, a także ze względu na już gwałtownie rosnące ceny, konieczne są dodatkowe środki polityki przemysłowej Unii, aby zapewnić szybkie zwiększenie zdolności produkcyjnych.
- (7) Jak pokazują prace Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności w zakresie koordynacji bardzo krótkoterminowych potrzeb dotyczących zamówień w dziedzinie obronności oraz nawiązania współpracy z państwami członkowskimi i z unijnymi producentami z sektora obronności w celu wspierania wspólnych zamówień, aby uzupełnić zapasy, w szczególności w świetle wsparcia udzielanego Ukrainie, przemysł Unii posiada zdolności produkcyjne w obszarze amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków (zwanymi dalej „odpowiednimi produktami związanymi z obronnością”). Zdolności produkcyjne w sektorze przemysłu obronnego Unii były jednak dostosowywane do potrzeb czasów odbiegających od obecnych wyzwań stojących przed Unią. Przepływy dostaw dostosowano do bardziej umiarkowanego popytu, przy minimalnym poziomie zapasów i dywersyfikacji dostawców na całym świecie w celu obniżenia kosztów, co naraziło sektor przemysłu obronnego Unii na zależności. W związku z tym obecne zdolności produkcyjne oraz istniejące łańcuchy dostaw i wartości nie pozwalają w tym kontekście na bezpieczną i terminową dostawę produktów związanych z obronnością niezbędnych do zaspokojenia potrzeb w zakresie bezpieczeństwa państw członkowskich i dalszego wspierania potrzeb Ukrainy, co powoduje napięcia na rynku odpowiednich produktów związanych z obronnością, a także ryzyko efektu wypierania. Konieczna jest zatem dodatkowa interwencja na poziomie Unii.
- (8) Zgodnie z art. 173 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) polityka przemysłowa Unii ma na celu przyczynienie się do osiągnięcia celu przyspieszenia dostosowania przemysłu do zmian strukturalnych. W związku z tym właściwe wydaje się wspieranie przemysłu Unii w zwiększaniu wielkości produkcji, skracaniu czasu realizacji produkcji oraz eliminowaniu potencjalnych wąskich gardeł lub czynników mogących opóźnić lub utrudnić terminową dostępność i dostawę odpowiednich produktów związanych z obronnością.
- (9) Środki wprowadzane na poziomie Unii powinny mieć na celu wzmocnienie konkurencyjności i odporności europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) w dziedzinie amunicji i pocisków, aby umożliwić jej szybkie dostosowanie do zmian strukturalnych.
- (10) W tym celu należy ustanowić instrument wsparcia finansowego na rzecz wzmocnienia przemysłu w łańcuchach dostaw i wartości związanych z wytwarzaniem odpowiednich produktów związanych z obronnością w Unii (zwany dalej „instrumentem”).
- (11) Szczególna struktura, warunki kwalifikowalności i kryteria określone w niniejszym rozporządzeniu dotyczą konkretnie niniejszego krótkoterminowego instrumentu i wynikają ze szczególnych okoliczności i obecnej sytuacji nadzwyczajnej.

- (12) Instrument będzie spójny z istniejącymi wspólnymi inicjatywami Unii dotyczącymi współpracy w dziedzinie obronności, takimi jak Europejski Fundusz Obronny, proponowanym aktem na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia, jak również z EPF, oraz będzie synergiczny z innymi programami unijnymi. Instrument jest w pełni spójny z założeniami Strategicznego kompasu.
- (13) O ile nie określono inaczej, do instrumentu powinno mieć zastosowanie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽³⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym”).
- (14) Zgodnie z art. 193 ust. 2 rozporządzenia finansowego dotacji można udzielić na działanie, które już się rozpoczęło, pod warunkiem że wnioskodawca może wykazać potrzebę rozpoczęcia działania przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji. Jednakże koszty poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o udzielenie dotacji nie są kwalifikowalne, z wyjątkiem szczególnych i należyte uzasadnionych przypadków. Aby odpowiedzieć na apel Rady z dnia 20 marca 2023 r. o przyspieszenie dostaw odpowiednich produktów związanych z obronnością, w decyzji w sprawie finansowania należy przewidzieć wkłady finansowe na rzecz działań obejmujących okres rozpoczynający się od tej daty.
- (15) W niniejszym rozporządzeniu określono pulę środków finansowych na cały czas obowiązywania instrumentu, która podczas rocznej procedury budżetowej ma stanowić dla Parlamentu Europejskiego i Rady główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 18 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 16 grudnia 2020 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych ⁽⁴⁾.
- (16) Możliwości określone w art. 73 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 ⁽⁵⁾ mogą być wykorzystywane, pod warunkiem że projekt jest zgodny z zasadami określonymi w tym rozporządzeniu oraz z zakresem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus określonym odpowiednio w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 ⁽⁶⁾ i (UE) 2021/1057 ⁽⁷⁾. Zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/1060 Komisja ma ocenić zmienione programy krajowe przedłożone przez państwo członkowskie i przedstawić uwagi w terminie dwóch miesięcy od dnia przedłożenia zmienionego programu. Biorąc pod uwagę, że sytuacja wymaga pilnych działań, Komisja powinna dążyć do zakończenia oceny zmienionych programów krajowych bez zbędnej zwłoki.
- (17) Proponując zmienione lub nowe plany odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z art. 21 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ⁽⁸⁾ państwa członkowskie powinny mieć możliwość proponowania środków, które przyczyniają się również do realizacji celów instrumentu, zgodnie z celami i wymogami ustanowionymi w decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053 ⁽⁹⁾, rozporządzeniu (UE) 2020/2094 ⁽¹⁰⁾ i rozporządzeniu (UE) 2021/241. W tym celu państwa członkowskie powinny rozważyć w szczególności środki związane z wnioskami

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

⁽⁹⁾ Decyzja Rady (UE, Euratom) 2020/2053 z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej oraz uchylająca decyzję 2014/335/UE, Euratom (Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 23).

przedłożonymi w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach instrumentu, którym przyznano pieczęć doskonałości zgodnie z instrumentem.

- (18) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹¹⁾ oraz rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁽¹²⁾, (Euratom, WE) nr 2185/96⁽¹³⁾ i (UE) 2017/1939⁽¹⁴⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – w tym nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz do wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽¹⁵⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939 – EPPO, niezbędne prawa i dostęp, a także zapewniać, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonywaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.
- (19) Państwa Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, które są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), powinny móc uczestniczyć w instrumencie jako państwa stowarzyszone w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym⁽¹⁶⁾, które przewiduje realizację ich udziału w unijnych programach na podstawie decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Niniejsze rozporządzenie powinno zobowiązywać te państwa trzecie do przyznania właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF oraz Trybunałowi Obrachunkowemu praw i dostępu niezbędnych do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji.
- (20) Biorąc pod uwagę specyfikę przemysłu obronnego, gdzie popyt pochodzi prawie wyłącznie ze strony państw członkowskich i państw stowarzyszonych, które także kontrolują całość zakupów produktów i technologii związanych z obronnością, w tym ich eksport, do sektora obronności nie mają zastosowania konwencjonalne zasady i modele biznesowe, które obowiązują na bardziej tradycyjnych rynkach. W związku z tym sektor ten nie angażuje się w znaczne inwestycje przemysłowe finansowane ze środków własnych, lecz jedynie w wyniku wiążących zleceń. Chociaż wiążące zlecenia ze strony państw członkowskich są warunkiem wstępnym każdej inwestycji, Komisja może interweniować, zmniejszając ryzyko inwestycji przemysłowych poprzez dotacje i pożyczki umożliwiające szybsze dostosowanie się do zachodzących zmian strukturalnych na rynku. W obecnej sytuacji nadzwyczajnej wsparcie Unii powinno pokrywać do 50 % bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych, aby umożliwić beneficjentom jak najszybsze wdrożenie działań, zmniejszenie ryzyka ich inwestycji, a tym samym przyspieszenie dostępności odpowiednich produktów związanych z obronnością.
- (21) Instrument powinien zapewniać wsparcie finansowe, za pośrednictwem środków określonych w rozporządzeniu finansowym, na działania przyczyniające się do terminowej dostępności i dostaw odpowiednich produktów związanych z obronnością, takie jak koordynacja przemysłowa i tworzenie sieci kontaktów, dostęp do finansowania dla

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

przedsiębiorstw zaangażowanych w wytwarzanie odpowiednich produktów związanych z obronnością, rezerwacja zdolności, proces przemysłowy polegający na regeneracji produktów, których termin przydatności do użytku upłynął, rozbudowa, optymalizacja, modernizacja, aktualizacja lub zmiana przeznaczenia istniejących zdolności produkcyjnych lub tworzenie nowych zdolności produkcyjnych w tej dziedzinie, a także szkolenie personelu.

- (22) Ponieważ instrument ma na celu zwiększenie konkurencyjności i efektywności przemysłu obronnego Unii, do wsparcia powinny kwalifikować się wyłącznie podmioty, zarówno publiczne, jak i prywatne, które mają siedzibę i zarządce struktury wykonawcze w Unii lub w państwach stowarzyszonych. Podmioty te nie powinny być kontrolowane przez niestowarzyszone państwo trzecie ani podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego albo – alternatywnie – powinny one być objęte monitorowaniem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 ⁽¹⁷⁾ oraz, w stosownych przypadkach, środkami ograniczania ryzyka, z uwzględnieniem celów, o których mowa w art. 4 niniejszego rozporządzenia. Podmiot mający siedzibę w niestowarzyszonym państwie trzecim lub mający siedzibę w Unii lub w państwie stowarzyszonym, ale zarządce struktury wykonawcze w niestowarzyszonym państwie trzecim, nie powinien kwalifikować się do bycia odbiorcą uczestniczącym w danym działaniu.
- (23) Podmioty mające siedzibę w Unii lub w państwie stowarzyszonym, które są kontrolowane przez niestowarzyszone państwo trzecie lub podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego i nie były objęte monitorowaniem w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2019/452 ani, w stosownych przypadkach, środkami ograniczania ryzyka, powinny się kwalifikować jako odbiorcy wyłącznie w przypadku, gdy spełnione są rygorystyczne warunki dotyczące interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, ustanowione w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa zgodnie z tytułem V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w tym warunki dotyczące wzmocnienia EDTIB. Udział takich podmiotów nie powinien być sprzeczny z celami instrumentu. W tym kontekście kontrolę należy rozumieć jako zdolność do wywierania decydującego wpływu na podmiot, bezpośrednio lub pośrednio, poprzez co najmniej jeden pośredniczący podmiot. Wnioskodawcy powinni przedstawić wszelkie odpowiednie informacje na temat infrastruktury, obiektów, aktywów i zasobów przeznaczonych do wykorzystania w ramach działania. W tym kontekście należy również uwzględnić obawy państw członkowskich dotyczące bezpieczeństwa dostaw. Biorąc pod uwagę, że sytuacja wymaga pilnych działań, co wynika z obecnego kryzysu w zakresie dostaw amunicji, instrument powinien uwzględniać istniejące łańcuchy dostaw.
- (24) Infrastruktura, obiekty, aktywa i zasoby odbiorców uczestniczących w danym działaniu wspieranym w ramach instrumentu, powinny być zlokalizowane na terytorium państwa członkowskiego lub państwa stowarzyszonego w całym okresie realizacji danego działania.
- (25) Z instrumentu nie należy wspierać finansowo zwiększania zdolności produkcyjnych odpowiednich produktów związanych z obronnością objętych ograniczeniami ze strony niestowarzyszonego państwa trzeciego lub podmiotu z niestowarzyszonego państwa trzeciego zmniejszającymi zdolność państw członkowskich do stosowania tych odpowiednich produktów związanych z obronnością. Odbiorca powinien dążyć do zapewnienia, aby działanie finansowane z instrumentu umożliwiło dostarczanie produktów Ukrainie.
- (26) Zgodnie z art. 85 decyzji Rady (UE) 2021/1764 ⁽¹⁸⁾ osoby fizyczne oraz organy i instytucje z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) kwalifikują się do objęcia finansowaniem pod warunkiem przestrzegania zasad i celów instrumentu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany KTZ jest powiązany.
- (27) Oceniając wnioski przedłożone przez wnioskodawców, Komisja powinna zwrócić szczególną uwagę na ich wkład w realizację celów instrumentu. Wnioski należy ocenić w szczególności pod kątem ich wkładu w przyrost, zwiększenie, rezerwację lub modernizację zdolności produkcyjnych, a także przekwalifikowanie i podniesienie kwalifikacji odpowiedniego personelu. Należy je również oceniać pod kątem ich wkładu w skrócenie czasu realizacji produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością, w tym poprzez mechanizmy zmiany priorytetów w realizacji zleceń, w identyfikację i wyeliminowanie wąskich gardeł w ich łańcuchach dostaw, a także w rozwój odporności tych łańcuchów dostaw poprzez rozwój i uruchomienie współpracy transgranicznej przedsiębiorstw, w szczegól-

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii (Dz.U. L 79 I z 21.3.2019, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Decyzja Rady (UE) 2021/1764 z dnia 5 października 2021 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską w tym stosunków między Unią Europejską, z jednej strony, a Grenlandią i Królestwem Danii, z drugiej strony (Decyzja w sprawie stowarzyszenia zamorskiego, łącznie z Grenlandią) (Dz.U. L 355 z 7.10.2021, s. 6).

ności, w dużej mierze, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i spółek o średniej kapitalizacji działających w stosownych łańcuchach dostaw.

- (28) Projektując, przyznając i wdrażając wsparcie finansowe Unii, Komisja powinna zwrócić szczególną uwagę na to, aby takie wsparcie nie wpływało negatywnie na warunki konkurencji na rynku wewnętrznym.
- (29) Ponadto kryzys wynikający z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie nie tylko wykazał braki w unijnym sektorze przemysłu obronnego Unii, ale również postawił wyzwania dla funkcjonowania rynku wewnętrznego produktów związanych z obronnością. Obecny kontekst geopolityczny pociąga za sobą znaczny wzrost popytu, który ma wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku produkcji i sprzedaży odpowiednich produktów związanych z obronnością, a także komponentów do nich w Unii. Podczas gdy niektóre państwa członkowskie wprowadziły lub prawdopodobnie wprowadzą środki w celu utrzymania własnych zapasów, co stanowi kwestię bezpieczeństwa narodowego, inne napotykają trudności w dostępie do towarów potrzebnych do produkcji lub nabywania odpowiednich produktów związanych z obronnością. Czasami trudność w dostępie do jednego surowca lub do konkretnego komponentu utrudnia funkcjonowanie całych łańcuchów produkcyjnych. W celu zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego konieczne jest ustanowienie, w skoordynowany sposób, zharmonizowanych przepisów zwiększających bezpieczeństwo dostaw odpowiednich produktów związanych z obronnością. Środki te powinny obejmować przyspieszenie procesu wydawania zezwoleń i ułatwienie postępowań o udzielenie zamówienia. Powyższe środki powinny się opierać na art. 114 TFUE.
- (30) W świetle znaczenia, jakie ma zapewnienie bezpieczeństwa dostaw odpowiednich produktów związanych z obronnością, państwa członkowskie powinny zagwarantować sprawne i terminowe rozpatrywanie wniosków administracyjnych związanych z planowaniem, budową i eksploatacją obiektów produkcyjnych, transferem nakładów dotyczących produkcji wewnątrz Unii, a także kwalifikacją i certyfikacją odpowiednich produktów końcowych.
- (31) Aby osiągnąć ogólny cel polityki publicznej, jakim jest bezpieczeństwo, konieczne jest jak najszybsze utworzenie obiektów produkcyjnych związanych z wytwarzaniem odpowiednich produktów związanych z obronnością, przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum obciążeń administracyjnych. Z tego powodu państwa członkowskie powinny jak najszybciej rozpatrywać wnioski dotyczące planowania, budowy i eksploatacji zakładów produkcyjnych i instalacji do wytwarzania odpowiednich produktów związanych z obronnością. Takim wnioskom należy przyznać pierwszeństwo przy wyważaniu interesów prawnych w danym przypadku.
- (32) Mając na uwadze cel niniejszego rozporządzenia oraz sytuację nadzwyczajną i wyjątkowy kontekst jego przyjęcia, państwa członkowskie powinny rozważyć stosowanie wyłączeń związanych z obronnością na mocy prawa krajowego i mającego zastosowanie prawa Unii, indywidualnie dla każdego przypadku, jeżeli uznają, że zastosowanie takich wyłączeń ułatwiłoby osiągnięcie tego celu. Może to mieć zastosowanie w szczególności do przepisów prawa Unii dotyczących kwestii ochrony środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa, co jest niezbędne do poprawy ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, a także do osiągnięcia zrównoważonego i bezpiecznego rozwoju. Wdrożenie tego prawa może jednak również stworzyć bariery regulacyjne utrudniające unijnemu przemysłowi obronnemu zwiększenie produkcji i dostaw odpowiednich produktów związanych z obronnością. Unia i jej państwa członkowskie ponoszą zbiorową odpowiedzialność za pilne zbadanie wszelkich działań, jakie mogą podjąć w celu złagodzenia ewentualnych utrudnień. Wszelkie działania tego typu, czy to na poziomie Unii, czy też poziomie regionalnym bądź krajowym, nie powinny zagrażać ochronie środowiska, zdrowiu i bezpieczeństwu.
- (33) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE⁽¹⁹⁾ ma na celu harmonizację procedur udzielania zamówień publicznych w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, tym samym umożliwiając spełnienie wymogów bezpieczeństwa państw członkowskich i zobowiązań wynikających z TFUE. Dyrektywa ta przewiduje w szczególności przepisy szczegółowe regulujące pilne sytuacje wynikające z kryzysu, w szczególności skrócone terminy składania ofert oraz możliwość zastosowania procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu. Jednakże pilna konieczność spowodowana obecnym kryzysem w zakresie dostaw amunicji może być niezgodna nawet z tymi przepisami w przypadkach, gdy co najmniej dwa państwa członkowskie zamierzają zaangażować się

⁽¹⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76).

we wspólne zamówienie. W niektórych przypadkach jedynym rozwiązaniem zabezpieczającym interesy bezpieczeństwa tych państw członkowskich jest otwarcie obowiązującej umowy ramowej w stosunku do instytucji /podmiotów zamawiających z państw członkowskich, które nie były pierwotnie jej stronami, nawet jeśli taka możliwość nie została przewidziana w pierwotnej umowie ramowej.

- (34) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zmiany zamówień publicznych muszą być ściśle ograniczone do tego, co jest bezwzględnie konieczne w danych okolicznościach, przy jednoczesnym poszanowaniu w jak największym stopniu zasad niedyskryminacji, przejrzystości i proporcjonalności. W związku z tym powinna istnieć możliwość zastosowania odstępstwa od dyrektywy 2009/81/WE poprzez zwiększenie ilości przewidzianych w umowie ramowej przy jednoczesnym otwarciu jej na instytucje/podmioty zamawiające z innych państw członkowskich. W odniesieniu do tych dodatkowych ilości, wspomniane instytucje/podmioty zamawiające powinny korzystać z tych samych warunków co pierwotna instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający, które zawarły pierwotną umowę ramową. W takich przypadkach pierwotna instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający powinny również dopuszczać każdy podmiot gospodarczy spełniający warunki instytucji zamawiającej / podmiotu zamawiającego pierwotnie określone w umowie ramowej, w tym wymogi dotyczące kwalifikacji jakościowych, o których mowa w art. 39–46 dyrektywy 2009/81/WE do dołączenia do tej umowy ramowej. Ponadto należy przedsięwziąć odpowiednie środki służące przejrzystości, aby zapewnić możliwość poinformowania wszystkich potencjalnie zainteresowanych stron. Aby ograniczyć wpływ tych zmian na sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego i zapobiec nieproporcjonalnym zakłóceniom konkurencji, dokonywanie takich zmian umów ramowych powinno być możliwe wyłącznie do dnia 30 czerwca 2025 r.
- (35) Aby EDTIB była konkurencyjna, innowacyjna i odporna, a także aby mogła zwiększyć swoje zdolności produkcyjne, musi mieć dostęp zarówno do finansowania publicznego, jak i prywatnego. Jak przewidziano w komunikacie Komisji z dnia 15 lutego 2022 r. zatytułowanym „Wkład Komisji w europejską obronność”, inicjatywy Unii w zakresie zrównoważonego finansowania pozostają spójne z wysiłkami Unii na rzecz ułatwienia europejskiemu przemysłowi obronnemu wystarczającego dostępu do finansowania i inwestycji. W tym kontekście unijne ramy zrównoważonego finansowania nie uniemożliwiają inwestowania w rodzaje działalności związane z obronnością. Unijny przemysł obronny jest kluczowym czynnikiem odporności i bezpieczeństwa Unii, a tym samym pokoju i zrównoważonego rozwoju społecznego. W ramach inicjatyw Unii w zakresie polityki zrównoważonego finansowania kontrowersyjną broń podlegającą międzynarodowym konwencjom zakazującym jej opracowywania, produkcji, składowania, wykorzystywania, transferu i dostarczania, podpisanym przez państwa członkowskie, uznaje się za niezgodną z wymogami zrównoważonego rozwoju społecznego. Sektor unijnego przemysłu obronnego podlega ścisłej kontroli regulacyjnej wdrażanej przez państwa członkowskie w odniesieniu do transferu i wywozu produktów wojskowych i produktów podwójnego zastosowania. W tym kontekście zaangażowanie krajowych i europejskich podmiotów finansowych, takich jak krajowe banki i instytucje prorozwojowe, we wspieranie europejskiego przemysłu obronnego stanowiłoby wyraźny sygnał dla sektora prywatnego. Realizując w pełni swoje inne zadania w zakresie rozwoju gospodarczego i finansowania polityki publicznej, obejmujące bliźniaczą transformację ekologiczną i cyfrową, zgodnie z art. 309 TFUE i swoim statutem, Europejski Bank Inwestycyjny powinien wzmocnić swoje wsparcie dla europejskiego przemysłu obronnego i wspólnych zamówień, wykraczając poza bieżące wsparcie na rzecz produktów podwójnego zastosowania, w przypadku gdyby takie inwestycje wyraźnie służyły realizacji priorytetów Strategicznego kompasu.
- (36) Przedsiębiorstwa uczestniczące w łańcuchu wartości odpowiednich produktów związanych z obronnością powinny mieć dostęp do finansowania dłużnego, aby przyspieszyć inwestycje konieczne do zwiększenia zdolności produkcyjnych. Instrument powinien ułatwiać unijnym przedsiębiorstwom dostęp do finansowania w sektorze amunicji i pocisków. Niniejsze rozporządzenie powinno w szczególności zapewnić tym przedsiębiorstwom takie same warunki, jakie oferowane są innym przedsiębiorstwom, przejmując wszelkie dodatkowe koszty ponoszone zwłaszcza w sektorze obronności.
- (37) Komisja powinna móc ustanowić specjalny instrument w ramach działań ułatwiających inwestycje zwanym „Funduszem na rzecz Zwiększania Zdolności”. Fundusz na rzecz Zwiększania Zdolności powinien być wdrażany w ramach zarządzania pośredniego. W związku z tym Komisja powinna zbadać najwłaściwszy sposób pozyskania środków z budżetu Unii w celu odblokowania inwestycji publicznych i prywatnych w ramach wsparcia pożądanego szybkiego wzrostu, w tym poprzez instrument łączony w ramach Funduszu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523⁽²⁰⁾, w ścisłej współpracy ze swoimi partnerami wykonawczymi. Działania objęte Funduszem na rzecz Zwiększania Zdolności powinny wspierać przyrost zdolności produkcyjnych w sektorze amunicji i pocisków poprzez zapewnienie możliwości zwiększenia dostępności środków finansowych dla przedsiębiorstw w łańcuchach wartości.

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

- (38) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do przyjmowania programu prac i przyznawania finansowania na wybrane działania. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽²¹⁾.
- (39) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie reakcja na skutki kryzysu w dziedzinie bezpieczeństwa, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki proponowanego działania możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (40) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie bez uszczerbku dla unijnych zasad konkurencji, w szczególności art. 101–109 TFUE oraz aktów prawnych, które umożliwiają zastosowanie tych artykułów.
- (41) Zgodnie z art. 41 ust. 2 TUE wydatki operacyjne wynikające z tytułu V rozdział 2 mają być pokrywane z budżetu Unii, z wyjątkiem wydatków wynikających z operacji mających skutki wojskowe lub obronne.
- (42) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽²²⁾ niniejsze rozporządzenie należy poddać ewaluacji w oparciu o informacje zgromadzone zgodnie ze szczególnymi wymogami dotyczącymi monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. W stosownych przypadkach, wymogi te powinny obejmować mierzalne wskaźniki stanowiące podstawę ewaluacji skutków niniejszego rozporządzenia w praktyce. Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia nie później niż do dnia 30 czerwca 2024 r., również z myślą o przedłożeniu wniosków dotyczących zmian w niniejszym rozporządzeniu, w stosownych przypadkach.
- (43) Z uwagi na bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw spowodowane rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (44) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie bez uszczerbku dla szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych państw członkowskich.

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie określa zestaw środków i ustanawia budżet mający na celu pilne wzmocnienie zdolności reagowania i możliwości europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) w zakresie zapewnienia terminowej dostępności i dostaw amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków (zwane dalej „odpowiednimi produktami związanymi z obronnością”), w szczególności poprzez:

- instrument wsparcia finansowego na rzecz wzmocnienia przemysłu na potrzeby produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością w Unii, w tym poprzez dostarczanie ich komponentów (zwany dalej „instrumentem”);
- ustanowienie mechanizmów, zasad i przepisów tymczasowych w celu zapewnienia terminowej i trwałej dostępności odpowiednich produktów związanych z obronnością dla ich nabywców w Unii.

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²²⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

Na podstawie oceny wyników osiągniętych do dnia 30 czerwca 2024 r. w następstwie wdrożenia niniejszego rozporządzenia, przeprowadzonej zgodnie z art. 23, w szczególności w odniesieniu do rozwoju sytuacji w zakresie bezpieczeństwa, Komisja może przeanalizować możliwość przedłużenia stosowania zestawu środków określonych w niniejszym rozporządzeniu i przydziału odpowiedniego dodatkowego budżetu.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „surowce” oznaczają materiały niezbędne do produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością;
- 2) „wąskie gardło” oznacza punkt zatoru w systemie produkcyjnym, który zatrzymuje lub poważnie spowalnia produkcję;
- 3) „odbiorca” oznacza podmiot, z którym podpisano umowę o finansowaniu lub umowę w sprawie finansowania lub który został powiadomiony o decyzji o finansowaniu lub o decyzji w sprawie finansowania;
- 4) „wnioskodawca” oznacza osobę fizyczną lub podmiot, które złożyły wniosek w procedurze udzielenia dotacji;
- 5) „kontrola” oznacza zdolność do wywierania decydującego wpływu na podmiot, bezpośrednio lub pośrednio, poprzez co najmniej jeden pośredniczący podmiot;
- 6) „zarządcza struktura wykonawcza” oznacza organ podmiotu, powołany zgodnie z prawem krajowym i, w stosownych przypadkach, podlegający dyrektorowi generalnemu, uprawniony do określania strategii, celów i ogólnego kierunku działania danego podmiotu, który to organ nadzoruje i monitoruje proces podejmowania decyzji przez kierownictwo tego podmiotu;
- 7) „podmiot” oznacza osobę prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa Unii, prawa krajowego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i zdolność do działania w swoim imieniu, korzystania z praw i podlegania obowiązkom, lub podmiot nieposiadający osobowości prawnej, o którym mowa w art. 197 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego;
- 8) „informacje niejawne” oznaczają informacje lub materiały, niezależnie od ich formy, których nieuprawnione ujawnienie mogłoby w różnym stopniu wyrządzić szkodę interesom Unii lub interesom co najmniej jednego państwa członkowskiego, i którym nadana jest jedna z klauzul tajności UE lub odpowiadająca im klauzula tajności, określona w Umowie między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, zebranymi w Radzie, w sprawie ochrony informacji niejawnych wymienianych w interesie Unii Europejskiej ⁽²³⁾;
- 9) „informacje wrażliwe” oznaczają informacje i dane, które mają być chronione przed nieuprawnionym dostępem lub ujawnieniem z uwagi na obowiązki określone w prawie Unii lub prawie krajowym lub w celu ochrony prywatności lub bezpieczeństwa osoby fizycznej lub prawnej;
- 10) „podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego” oznacza podmiot mający siedzibę w niestowarzyszonym państwie trzecim lub, w przypadku gdy ma on siedzibę w Unii lub w państwie stowarzyszonym, posiadający swoje zarządcze struktury wykonawcze w niestowarzyszonym państwie trzecim;
- 11) „czas realizacji produkcji” oznacza okres między złożeniem zlecenia zakupowego a zrealizowaniem tego zlecenia przez producenta;
- 12) „odpowiednie produkty związane z obronnością” oznaczają amunicję ziemia-ziemia i amunicję artyleryjską oraz pociski;
- 13) „działanie łączone” oznacza działanie wspierane z budżetu Unii, w tym działanie w ramach instrumentu łączonego lub platformy łączonej zdefiniowanych w art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu Unii oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;

⁽²³⁾ Dz.U. C 202 z 8.7.2011, s. 13.

- 14) „pieczęć doskonałości” oznacza znak jakości wskazujący, że wniosek przedłożony w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach instrumentu spełnił wszystkie progi oceny określone w programie prac, lecz ze względu na brak środków w budżecie przeznaczonym na to zaproszenie do składania wniosków w danym programie prac nie mógł być finansowany, i może otrzymać wsparcie z innych unijnych lub krajowych źródeł finansowania.

Artykuł 3

Państwa trzecie stowarzyszone z instrumentem

Instrument jest otwarty na uczestnictwo państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, które są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego („państwa stowarzyszone”), zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

ROZDZIAŁ II

INSTRUMENT

Artykuł 4

Cele instrumentu

1. Celem instrumentu jest poprawa efektywności i konkurencyjności europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB), mającej służyć wspieraniu zwiększania zdolności produkcyjnej i terminowego dostarczania odpowiednich produktów związanych z obronnością poprzez wzmocnienie przemysłu.
2. Wzmocnienie przemysłu polega w szczególności na inicjowaniu i przyspieszaniu dostosowania branży przemysłowej do szybkich zmian strukturalnych wynikających z kryzysu dostaw mającego wpływ na odpowiednie produkty związane z obronnością, które są niezbędne do szybkiego uzupełnienia zapasów amunicji i pocisków państw członkowskich i Ukrainy. Powinno to obejmować poprawę zdolności w zakresie dostosowania łańcuchów dostaw dla odpowiednich produktów związanych z obronnością i przyspieszenie takiego dostosowania, tworzenie zdolności produkcyjnych lub ich zwiększanie, a także skrócenie czasu realizacji produkcji w odniesieniu do odpowiednich produktów związanych z obronnością w całej Unii, w szczególności dzięki intensyfikacji i rozszerzeniu współpracy transgranicznej między odpowiednimi podmiotami.

Artykuł 5

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację instrumentu na okres od dnia 25 lipca 2023 r. do dnia 30 czerwca 2025 r. wynosi 500 mln EUR w cenach bieżących.
2. W ramach puli środków finansowych, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, maksymalnie 50 mln EUR można przeznaczyć na działanie łączone w ramach Funduszu na rzecz Zwiększania Zdolności określonego w art. 15.
3. Pula środków finansowych, o której mowa w ust. 1, może również zostać wykorzystana na pomoc techniczną i administracyjną przy wdrażaniu instrumentu, taką jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrola, audyt i ocena, w tym instytucjonalne systemy informatyczne.
4. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat na roczne raty.
5. Budżet instrumentu może zostać zwiększony, jeżeli jest to konieczne lub w przypadku przedłużenia obowiązywania niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 1 akapit drugi.

Artykuł 6

Finansowanie skumulowane i alternatywne

1. Instrument jest wdrażany w synergii z innymi programami unijnymi. Działanie, które otrzymało wkład w ramach instrumentu, może również otrzymać wkład w ramach innego programu unijnego, pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Zasady odpowiedniego programu unijnego mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu do działania. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych działania. Wsparcie w ramach różnych programów unijnych może być obliczane na zasadzie proporcjonalnej, zgodnie z dokumentami określającymi warunki udzielenia wsparcia.
2. Znak pieczęci doskonałości przyznawany w ramach instrumentu mogą otrzymać działania, które łącznie spełniają wszystkie następujące warunki:
 - a) zostały ocenione w kontekście danego zaproszenia do składania wniosków w ramach instrumentu;
 - b) spełniają minimalne wymogi jakościowe określone w tym zaproszeniu do składania wniosków; oraz
 - c) nie są finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków z uwagi na ograniczenia budżetowe.
3. Proponując zmienione lub nowe plany odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/241, państwa członkowskie mogą uwzględnić środki przyczyniające się również do realizacji celów instrumentu, w szczególności środki powiązane z wnioskami przedłożonymi w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach instrumentu, którym przyznano pieczęć doskonałości.
4. Art. 8 ust. 5 ma zastosowanie przez analogię do działań finansowanych zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 7

Formy finansowania unijnego

1. Instrument jest wdrażany w ramach zarządzania bezpośredniego oraz – w odniesieniu do Funduszu na rzecz Zwiększenia Zdolności określonym w art. 15 niniejszego rozporządzenia – w ramach zarządzania pośredniego z udziałem podmiotów, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego. Instrument może zapewniać finansowanie w dowolnej z form określonych w rozporządzeniu finansowym, w tym finansowanie w postaci instrumentów finansowych w ramach działań łączonych. Działania łączone realizuje się zgodnie z tytułem X rozporządzenia finansowego, rozporządzeniem (UE) 2021/523 i art. 15 niniejszego rozporządzenia.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 193 ust. 2 rozporządzenia finansowego wkłady finansowe mogą, w stosownych przypadkach i gdy jest to konieczne do realizacji działania, obejmować działania rozpoczęte przed datą przedłożenia wniosku dotyczącego tych działań, pod warunkiem że działania te nie rozpoczęły się przed dniem 20 marca 2023 r. i nie zostały ukończone przed podpisaniem umowy o przyznanie dotacji.

Artykuł 8

Kwalifikujące się działania

1. Do finansowania kwalifikują się wyłącznie działania służące realizacji celów określonych w art. 4.
2. Instrument zapewnia wsparcie finansowe na rzecz działań służących wyeliminowaniu zidentyfikowanych wąskich gardeł dotyczących zdolności produkcyjnych i łańcuchów dostaw w kontekście zabezpieczenia i przyspieszenia produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością w celu zapewnienia ich skutecznych dostaw i terminowej dostępności.
3. Kwalifikujące się działania muszą dotyczyć co najmniej jednego z poniższych rodzajów działalności i być związane wyłącznie ze zdolnościami produkcyjnymi dotyczącymi odpowiednich produktów związanych z obronnością, w tym komponentów do nich i odpowiadającym im surowców, o ile są one przeznaczone lub wykorzystywane w całości do produkcji tych produktów:

- a) optymalizacja, rozbudowa, modernizacja, aktualizacja lub zmiana przeznaczenia istniejących zdolności produkcyjnych, bądź też tworzenie nowych zdolności produkcyjnych, w związku z odpowiednimi produktami związanymi z obronnością lub ich komponentami i odpowiadającym im surowcom, o ile te komponenty i surowce są wykorzystywane jako bezpośrednie materiały wejściowe do produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością, w szczególności w celu zwiększenia zdolności produkcyjnej lub skrócenia czasów realizacji produkcji, w tym w oparciu o udzielenie zamówienia lub nabycie niezbędnych maszyn i wszelkich innych potrzebnych materiałów wejściowych;
- b) ustanowienie transgranicznych partnerstw przemysłowych, w tym poprzez partnerstwa publiczno-prywatne lub inne formy współpracy przemysłowej, w ramach wspólnego wysiłku przemysłowego, łącznie z działaniami mającymi na celu koordynację pozyskiwania lub rezerwacji komponentów i odpowiadających surowców, o ile te komponenty i surowce są wykorzystywane jako bezpośrednie materiały wejściowe do produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością, jak również koordynację zdolności produkcyjnych oraz planów produkcji;
- c) tworzenie i udostępnianie zarezerwowanych zdolności produkcyjnych w zakresie produktów związanych z obronnością oraz surowców i komponentów do nich, o ile te ostatnie są wykorzystywane jako bezpośrednie materiały wejściowe do produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością, zgodnie ze zleconą lub zaplanowaną wielkością produkcji;
- d) testowanie, obejmujące niezbędną infrastrukturę, oraz, w stosownym przypadku, certyfikację odnowienia odpowiednich produktów związanych z obronnością w celu ich unowocześnienia i uczynienia ich przydatnymi dla użytkowników końcowych;
- e) szkolenie, przekwalifikowywanie lub podnoszenie kwalifikacji personelu w związku z rodzajami działalności, o których mowa w lit. a)–d);
- f) poprawa dostępu do finansowania w przypadku odpowiednich podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie produkcji lub udostępniania odpowiednich produktów związanych z obronnością poprzez kompensowanie wszelkich dodatkowych kosztów powstałych konkretnie w sektorze przemysłu obronnego, w odniesieniu do inwestycji związanych z rodzajami działalności, o których mowa w lit. a)–e).

4. Do finansowania w ramach instrumentu nie kwalifikują się następujące działania:

- a) działania związane z produkcją towarów lub świadczeniem usług, które są zabronione przez obowiązujące prawo międzynarodowe;
- b) działania związane z produkcją śmiertelnej broni autonomicznej bez zapewnienia możliwości sprawowania istotnej kontroli człowieka nad decyzjami w sprawie wyboru i zaatakowania celu przy przeprowadzaniu ataków na ludzi;
- c) działania lub ich części, które są już w pełni finansowane z innych źródeł publicznych lub prywatnych;

5. Zawierając umowy z indywidualnymi odbiorcami, Komisja zapewnia, aby z instrumentu finansowano jedynie te rodzaje działalności, które przynoszą korzyści wyłącznie w zakresie zdolności produkcyjnych dotyczących odpowiednich produktów związanych z obronnością bądź ich komponentów i odpowiadających im surowców, o ile są one przeznaczone lub wykorzystywane w całości do produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością.

Artykuł 9

Stawka finansowania

1. Z instrumentu finansuje się do 35 % kosztów kwalifikowalnych kwalifikującego się działania związanego ze zdolnościami produkcyjnymi odpowiednich produktów związanych z obronnością oraz do 40 % kosztów kwalifikowalnych kwalifikującego się działania związanego ze zdolnościami produkcyjnymi komponentów i surowców, o ile są one przeznaczone lub wykorzystywane w całości do produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 działanie kwalifikuje się do uzyskania zwiększonej stawki finansowania w wysokości 10 dodatkowych punktów procentowych, jeżeli spełnia jedno z następujących kryteriów:

- a) w przypadku gdy wnioskodawcy wykażą wkład w tworzenie nowej współpracy transgranicznej między podmiotami mającymi siedzibę w państwach członkowskich lub państwach stowarzyszonych, zgodnie z art. 8 ust. 3 lit. b);

- b) w przypadku gdy wnioskodawcy zobowiążą się do priorytetowego traktowania przez czas trwania działania zleceń wynikających z:
- (i) wspólnego zamówienia dotyczącego odpowiednich produktów związanych z obronnością udzielanego przez co najmniej trzy państwa członkowskie lub państwa stowarzyszone; lub
 - (ii) zamówienia dotyczącego odpowiednich produktów związanych z obronnością udzielanego przez co najmniej jedno państwo członkowskie, które jest realizowane na potrzeby transferu tych odpowiednich produktów związanych z obronnością na Ukrainę.
- c) w przypadku gdy beneficjentem jest MŚP lub spółka o średniej kapitalizacji z siedzibą w państwie członkowskim lub w państwie stowarzyszonym lub większość beneficjentów uczestniczących w konsorcjum to MŚP lub spółki o średniej kapitalizacji mające siedzibę w państwach członkowskich lub państwach stowarzyszonych.

Zobowiązanie, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b), dotyczy zamówień wszelkich produktów bezpośrednio lub pośrednio korzystających ze wsparcia w ramach instrumentu.

Zwiększoną stawkę finansowania, o której mowa w akapicie pierwszym, ustala się na 10 dodatkowych punktów procentowych nawet w razie spełnienia więcej niż jednego z kryteriów określonych w lit. a), b) i c) tego akapitu.

Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu wsparcie z instrumentu może pokrywać do 100 % kosztów kwalifikowalnej działalności, o której mowa w art. 8 ust. 3 lit. f).

3. Odbiorcy wykazują, że koszty działania, które nie są objęte wsparciem Unii, zostaną pokryte z innych źródeł finansowania.

Artykuł 10

Kwalifikujące się podmioty

1. Odbiorcy uczestniczący w działaniu wspieranym w ramach instrumentu muszą być podmiotami, publicznymi lub prywatnymi, mającymi siedzibę i zarządcze struktury wykonawcze w Unii lub w państwie stowarzyszonym. Odbiorcy ci nie są kontrolowani przez niestowarzyszone państwo trzecie ani podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego albo – alternatywnie – byłiby oni objęci monitorowaniem w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2019/452 oraz, w stosownych przypadkach, środkami ograniczania ryzyka, z uwzględnieniem celów, o których mowa w art. 4 niniejszego rozporządzenia.
2. Przedsiębiorstwo mające siedzibę w Unii lub w państwie stowarzyszonym, które jest kontrolowane przez niestowarzyszone państwo trzecie lub podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego oraz które nie było objęte monitorowaniem w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2019/452 oraz, w stosownych przypadkach, środkami ograniczania ryzyka, kwalifikuje się do bycia odbiorcą uczestniczącym w działaniu wspieranym w ramach instrumentu wyłącznie wówczas, gdy gwarancje zatwierdzone przez państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone, w którym przedsiębiorstwo ma siedzibę, udostępnione zostaną Komisji zgodnie z jego procedurami krajowymi.

Gwarancje te zapewniają, aby udział takiego przedsiębiorstwa w danym działaniu nie naruszał interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, ustanowionych w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa zgodnie z tytułem V TUE, ani celów określonych w art. 4 niniejszego rozporządzenia.

Gwarancje muszą w szczególności potwierdzać, że na użytek działania istnieją środki zapewniające, by:

- a) odbiorca był w stanie przeprowadzić działanie i dostarczyć wyniki bez żadnych ograniczeń dotyczących jego infrastruktury, obiektów, aktywów, zasobów, własności intelektualnej lub wiedzy fachowej, jakie są potrzebne do celów działania, bądź ograniczeń podważających jego możliwości i standardy niezbędne do przeprowadzenia działania; oraz
- b) niestowarzyszone państwo trzecie ani podmioty z niestowarzyszonego państwa trzeciego nie miały dostępu do informacji wrażliwych lub informacji niejawnych, związanych z tym działaniem, oraz aby pracownicy lub inne osoby uczestniczące w działaniu posiadali krajowe poświadczenie bezpieczeństwa wydane odpowiednio przez państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone.

3. Jeżeli państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone, w którym dane przedsiębiorstwo ma siedzibę, uznają to za stosowne, można udzielić dodatkowych gwarancji.
4. Państwa członkowskie przekazują Komisji powiadomienie o zastosowanych środkach ograniczania ryzyka w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2019/452, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub o gwarancjach, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. Dalsze informacje o zastosowanych środkach ograniczania ryzyka lub gwarancjach udostępnia się Komisji na jej wniosek. Komisja informuje komitet, o którym mowa w art. 16, o każdym powiadomieniu przekazanym zgodnie z niniejszym ustępem.
5. Infrastruktura, obiekty, aktywa i zasoby odbiorców uczestniczących w danym działaniu wykorzystywane do celów działania wspieranego w ramach instrumentu są zlokalizowane na terytorium państwa członkowskiego lub państwa stowarzyszonego przez cały czas realizacji danego działania.
6. Z instrumentu nie wspiera się finansowo zwiększania zdolności produkcyjnej odpowiednich produktów związanych z obronnością objętych ograniczeniami ze strony niestowarzyszonego państwa trzeciego lub podmiotu z niestowarzyszonego państwa trzeciego zmniejszającymi zdolność państw członkowskich do ich stosowania. Odbiorca dokłada wszelkich starań, by zapewnić, że działanie finansowane z instrumentu umożliwi dostarczanie produktów Ukrainie.

Artykuł 11

Kryteria wyboru

Każdy wniosek przedłożony przez wnioskodawcę jest oceniany na podstawie co najmniej jednego z poniższych kryteriów mierzących wkład działań, których to dotyczy, we wzmocnienie przemysłu mające służyć zwiększeniu efektywności i ogólnej konkurencyjności EDTIB w odniesieniu do odpowiednich produktów związanych z obronnością:

- a) podniesienie zdolności produkcyjnej w Unii: wkład działania na rzecz przyrostu, zwiększenia lub rezerwacji zdolności produkcyjnych, ich modernizacji bądź przekwalifikowania i podniesienia kwalifikacji odpowiedniej siły roboczej;
- b) skrócenie czasu realizacji produkcji: wkład działania w terminowe zaspokojenie popytu wyrażonego w drodze zamówień publicznych w postaci skróconych czasów realizacji produkcji, w tym poprzez mechanizmy zmiany priorytetów w realizacji zleceń;
- c) wyeliminowanie wąskich gardeł związanych z zaopatrzeniem i produkcją: wkład działania w sprawną identyfikację oraz szybkie i trwałe wyeliminowanie wszelkich wąskich gardeł związanych z zaopatrzeniem (surowce i wszelkie inne materiały wejściowe) lub produkcją (zdolności produkcyjne);
- d) odporność dzięki współpracy transgranicznej: wkład działania w rozwój i operacjonalizację współpracy transgranicznej między przedsiębiorstwami mającymi siedzibę w różnych państwach członkowskich lub państwach stowarzyszonych, obejmującej w szczególności, w istotnym stopniu, MŚP lub spółki o średniej kapitalizacji jako odbiorców, jako podwykonawców lub jako inne przedsiębiorstwa w łańcuchu dostaw;
- e) wsparcie zamówień: wykazanie przez wnioskodawców związku między działaniem a nowo złożonymi zleceniami wynikającymi ze wspólnego zamówienia dotyczącego odpowiednich produktów związanych z obronnością złożonego przez co najmniej trzy państwa członkowskie lub państwa stowarzyszone, zwłaszcza gdy jest ono realizowane w ramach Unii;
- f) jakość planu realizacji działania, w tym pod względem jego procesów i monitorowania.

Komisja w drodze aktów wykonawczych przyznaje finansowanie na mocy niniejszego rozporządzenia. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 3.

Artykuł 12

Program prac

1. Instrument jest wdrażany poprzez program prac, o którym mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego. W stosownych przypadkach program prac określa całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone.
2. W programie prac określa się priorytety finansowania z uwzględnieniem prac Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności.
3. Komisja przyjmuje program prac, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w drodze aktu wykonawczego. Akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 3.

ROZDZIAŁ III

BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW

Artykuł 13

Przyspieszenie procesu wydawania zezwoleń w celu zapewnienia terminowej dostępności i dostawy odpowiednich produktów związanych z obronnością

1. Państwa członkowskie zapewniają sprawne i terminowe rozpatrywanie wniosków administracyjnych związanych z planowaniem, budową i eksploatacją zakładów produkcyjnych, transferem nakładów wewnątrz Unii, a także z kwalifikacją i certyfikacją produktów końcowych. W tym celu wszystkie zainteresowane organy krajowe zapewniają, aby takie wnioski były rozpatrywane najszybciej jak to możliwe z prawnego punktu widzenia.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w procesie planowania i wydawania zezwoleń budowa i eksploatacja zakładów i instalacji do produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością była traktowana w sposób priorytetowy przy wyważaniu interesów prawnych w danym przypadku, którego to dotyczy.

Artykuł 14

Ułatwianie wspólnych zamówień podczas kryzysu dostaw amunicji

1. W przypadku gdy co najmniej dwa państwa członkowskie zawrą umowę w sprawie wspólnego zamawiania odpowiednich produktów związanych z obronnością i gdy nadzwyczajna pilna konieczność wynikająca z kryzysu będącego następstwem rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie uniemożliwia wykorzystanie którejkolwiek z procedur określonych w dyrektywie 2009/81/WE na potrzeby zawarcia umowy ramowej, stosowane mogą być zasady określone w niniejszym artykule.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 29 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2009/81/WE instytucja zamawiająca/ podmiot zamawiający może zmienić istniejącą umowę ramową, która została zawarta w drodze jednej z procedur określonych w art. 25 tej dyrektywy tak aby jej przepisy mogły mieć zastosowanie do instytucji/ podmiotów zamawiających, które nie były pierwotnie stronami umowy ramowej.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 29 ust. 2 akapit trzeci dyrektywy 2009/81/WE instytucja zamawiająca/ podmiot zamawiający może dokonać istotnych zmian w ilościach określonych w istniejącej umowie ramowej, w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne do zastosowania ust. 2 niniejszego artykułu. W przypadku gdy ilości określone w istniejącej umowie ramowej ulegają istotnej modyfikacji zgodnie z niniejszym ustępem, dołączenie do tej umowy ramowej umożliwia się każdemu podmiotowi gospodarczemu spełniającemu warunki określone pierwotnie przez instytucję zamawiającą/ podmiot zamawiający w procedurze udzielania zamówienia publicznego dotyczącej umowy ramowej, w tym wymogi dotyczące kwalifikacji jakościowych, o których mowa w art. 39–46 dyrektywy 2009/81/WE. Instytucja zamawiająca/ podmiot zamawiający otwiera tę możliwość w drodze ogłoszenia *ad hoc* publikowanego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

4. Zasada niedyskryminacji ma zastosowanie do umów ramowych, o których mowa w ust. 2 i 3, w odniesieniu do dodatkowych ilości, w szczególności w odniesieniu do związków między instytucjami zamawiającymi/ podmiotami zamawiającymi państw członkowskich, o których mowa w ust. 1.
5. Instytucje/ podmioty zamawiające, które wprowadziły do umowy zmiany w przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, publikują w związku z tym stosowne ogłoszenie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Takie ogłoszenie publikuje się zgodnie z art. 32 dyrektywy 2009/81/WE.
6. Instytucje/ podmioty zamawiające nie mogą nadużywać niniejszego artykułu lub używać go w sposób wykluczający, ograniczający lub zakłócający konkurencję.
7. Zmian w umowach ramowych zgodnie z niniejszym artykułem można dokonywać do dnia 30 czerwca 2025 r.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO DOSTĘPU DO FINANSOWANIA

Artykuł 15

Fundusz na rzecz Zwiększania Zdolności

1. W celu osiągnięcia efektu dźwigni, ograniczenia ryzyka i przyspieszenia inwestycji niezbędnych do podniesienia zdolności produkcyjnych ustanowić można instrument łączony oferujący rozwiązania dłużne (zwany dalej „Funduszem na rzecz Zwiększania Zdolności”).
2. Fundusz na rzecz Zwiększania Zdolności ma następujące cele szczególowe:
 - a) zwiększenie efektu dźwigni wydatków z budżetu Unii i osiągnięcie większego efektu mnożnikowego pod względem pozyskania finansowania z sektora prywatnego;
 - b) zapewnienie wsparcia przedsiębiorstwom napotykaającym trudności w uzyskaniu dostępu do finansowania, a także uwzględnienie potrzeby wzmocnienia odporności przemysłu obronnego Unii;
 - c) przyspieszenie inwestycji w dziedzinie produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością oraz pozyskanie finansowania zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego, przy jednoczesnym zwiększeniu bezpieczeństwa dostaw w całym łańcuchu wartości przemysłu obronnego Unii;
 - d) poprawa dostępu do finansowania inwestycji związanych z działaniami, o których mowa w art. 8 ust. 3 lit. a)–e).

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 16

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. EDA jest zapraszana do przedstawiania komitetowi swoich opinii i wiedzy fachowej jako obserwator. ESDZ jest również zapraszana do uczestniczenia w pracach komitetu.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku, gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 17***Bezpieczeństwo informacji**

1. Komisja chroni informacje niejawne otrzymane w związku z wdrażaniem niniejszego rozporządzenia zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa określonymi w decyzji Komisji (UE, Euratom) 2015/444 ⁽²⁴⁾.
2. Komisja wykorzystuje istniejące zabezpieczone systemy wymiany lub tworzy nowe tego rodzaju systemy w celu ułatwienia wymiany informacji wrażliwych i informacji niejawnych między Komisją, Wysokim Przedstawicielem Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, EDA i państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, z podmiotami objętymi środkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. System ten uwzględnia krajowe przepisy państw członkowskich dotyczące bezpieczeństwa.

*Artykuł 18***Poufność i przetwarzanie informacji**

1. Informacje otrzymane w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane wyłącznie do celu, w którym o nie wystąpiono.
2. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy handlowej oraz innych informacji wrażliwych i informacji niejawnych, otrzymanych i wygenerowanych w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia, zgodnie z prawem Unii i odpowiednimi przepisami prawa krajowego.
3. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, by klauzule tajności informacji niejawnych dostarczanych lub wymienianych na podstawie niniejszego rozporządzenia nie były obniżane ani znoszone bez uprzedniej pisemnej zgody podmiotu będącego źródłem tych informacji.
4. Komisja nie udostępnia żadnych informacji w sposób, który może prowadzić do identyfikacji podmiotu, jeśli udostępnienie informacji skutkuje potencjalną szkodą handlową lub nadzarpnięciem reputacji tego podmiotu lub ujawnieniem jakiegokolwiek tajemnicy handlowej.

*Artykuł 19***Ochrona danych osobowych**

1. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich dotyczących przetwarzania przez nie danych osobowych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽²⁵⁾ i dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁶⁾ oraz dla obowiązków Komisji i, w stosownych przypadkach, innych instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii dotyczących przetwarzania przez nie danych osobowych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 ⁽²⁷⁾ podczas wykonywania ich zadań.
2. Nie przetwarza i nie przekazuje się danych osobowych, z wyjątkiem przypadków, w których jest to ściśle konieczne do celów niniejszego rozporządzenia. W takich przypadkach zastosowanie mają odpowiednio rozporządzenia (UE) 2016/679 i (UE) 2018/1725.
3. Jeżeli przetwarzanie danych osobowych nie jest ściśle konieczne do wdrażania mechanizmów ustanowionych niniejszym rozporządzeniem, dane osobowe anonimizuje się w sposób uniemożliwiający identyfikację osoby, której dane dotyczą.

⁽²⁴⁾ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽²⁶⁾ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

Artykuł 20

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Unii zgodnie z art. 287 TFUE.

Artykuł 21

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo stowarzyszone uczestniczy w instrumencie na podstawie decyzji przyjętej na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przyznaje ono właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF i Trybunałowi Obrachunkowemu prawa i dostęp niezbędne do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawo do prowadzenia dochodzeń, w tym również kontroli na miejscu i inspekcji, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013.

Artykuł 22

Informacje, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tych środków oraz zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z instrumentem oraz realizowanymi w jego ramach działaniami i uzyskanymi rezultatami.
3. Zasoby finansowe przydzielone na instrument mają przyczynić się do komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim priorytety te są związane z celami, o których mowa w art. 4.
4. Zasoby finansowe przydzielone na instrument mogą przyczynić się do organizacji działań w zakresie upowszechniania, imprez ułatwiających nawiązywanie kontaktów i działalności mającej na celu podnoszenie świadomości, w szczególności mającej na celu otwarcie łańcuchów dostaw w celu wsparcia transgranicznego uczestnictwa MŚP.

Artykuł 23

Ocena

1. Do dnia 30 czerwca 2024 r. Komisja sporządza sprawozdanie oceniające wdrożenie środków określonych w niniejszym rozporządzeniu i ich wyniki, a także możliwość przedłużenia ich stosowania i zapewnienia ich finansowania, w szczególności pod kątem rozwoju sytuacji w zakresie bezpieczeństwa. Sprawozdanie z oceny opiera się na konsultacjach z państwami członkowskimi i kluczowymi zainteresowanymi stronami i jest przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
2. Biorąc pod uwagę sprawozdanie z oceny, Komisja może przedłożyć wnioski dotyczące wszelkich odpowiednich zmian niniejszego rozporządzenia, w szczególności w celu dalszego przeciwdziałania wszelkim utrzymującym się zagrożeniom w odniesieniu do dostaw odpowiednich produktów związanych z obronnością.

*Artykuł 24***Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 30 czerwca 2025 r. Nie ma to wpływu na kontynuację bądź modyfikację działań zainicjowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, ani na jakiegokolwiek działania niezbędne do ochrony interesów finansowych Unii.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 lipca 2023 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
P. NAVARRO RÍOS